

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1952 április 15

6 óra — perc

Két héttel a határidő előtt elkészült az Elzett Vasárgyár új emeleti műhelycsarnoka

1 SL/Fm/Hnó BS K 4

Az elmúlt év októberében kezdtek el az Elzett Vasárgyár új emeleti műhelycsarnokának építését. A tervek szerint az új műhelyrész az év április 30-án kellett volna átadni rendelkezésnek.

Az építkezés dolgozói lendületes munkával már április 12-re elvégezték feladatukat és számos gép már meg is kezdte munkáját az új üzemrészben.

A határidő előtt felépített műhelycsarnok három teljesen új gépet is kapott, amelyek segítségével háromszorosára növelhetik eddigi teljesítményüket az üzem dolgozói. Wültzl János sztahanovista köszörűs például egy és negyed óra alatt végzi el az új gépen azt a munkát, amelyhez régi gépén három és negyed órára volt szüksége.

A gyár dolgozói úgy akarják meghálálni új munkahelyüket, gépeiket, hogy második negyedévi tervüket olyan értékű áru termelésével teljesítik túl, amely fedezi az új üzemrész építésének és az új gépek beszerzésének költségeit. Ezért vállalták, hogy második negyedévi tervüket június 16-ra befejezik, az egy főre eső termelési értéket pedig hét százalékkal növelik a második negyedévben.

/MTI/

Megkezdték a cholin-chlorid nagyüzemi gyártását a Kőbányai Gyógyszerárugyárban

1 SL/tot/Hnó BS K 4

A magyar orvosok és gyógyszerészek kísérleteinek eredményeként a Kőbányai Gyógyszerárugyárban megkezdték az egyik legjobb májgyulladás elleni gyógyszer, a cholin-chlorid nagyüzemi gyártását.

Ezt a szert már eddig is felhasználták más gyógyszer alapanyagaként, a kísérletek azonban bebizonyították, hogy a cholin-chlorid önmagában kiváló eszköz a májgyulladás visszafejlesztésére.

Az új gyártmányt hazai eredetű nyersanyagokból készítik./MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2. kiadás

1952 április 15

6 óra 05 perc

Elkészültek a műanyagnyelű evőeszközök mintapéldányai az Evőeszköz- és Acélárugyárban

i Szil/Szil/Hné BS K 4

A fémekkel való fokozott tapadási ellenállás érdekében a műanyagkutatók az Evőeszköz- és Acélárugyár rendelkezésére bocsátottak egy olyan műanyagot, amelyből az evőeszközök számára műanyagnyeleket lehet gyártani. A műanyag rugalmas, szilárd és emellett igen tartós. /öntéséhez

Az Evőeszköz- és Acélárugyár dolgozói elkészítették a műanyagnyeleket/ szükséges mintákat s már folyamatban van az elektromossággal futótt prések felszerelése is. A műanyagnyelű evőeszközök első mintapéldányai elkészültek. A gyártási technológia kiégésítése és a prések felszerelése után a közeljövőben megkezdik a műanyagnyelű evőeszközök nagyüzemi gyártását./MTI/

A Motoröntvénygyár

i SB/He/Hné BS K 3

dolgozói 1950 óta másfelszeresére növelték termelésüket. A tervtől most két új kupolókemencét kapnak, amelyek szerelését még ebben a negyedévben megkezdik. Az új kupolék segítségével még tovább növelik termelésüket, hogy kielégítsék az elektromos motorokat gyártó vállalatok mindjobban fokozódó öntvényészükségletét. Az öntőde dolgozóinak munkáját könnyíti meg a közeljövőben felszerelésre kerülő öt-tonnás futódaru is. Az új daruval több mint 80 százalékkal csökken- tik majd a daruravárás idejét. Az üzem dolgozói ezzel hálálják meg a terv ajándékait, hogy május 1. tiszteletére tiztonna öntvényvel telteljesítik áprilisi tervüket. /MTI/

Május 1-ig a Kőbányai Szerszámgyár dolgozói 137.000 forint értékű szerszámgépet gyártanak terven felül

i Mu/Jné/Hné BS K 3

Mint minden üzemben, úgy a Kőbányai Szerszámgyárban is lelkes készülődés folyik május 1. megünneplésére. A gyár dolgozói vállalták, hogy május 1. tiszteletére 137.000 forint értékű szerszámgépet gyártanak terven felül./MTI/

6

MTI BELFÖLDI HIREK

3. kiadás 1952 április 15. 6 óra 10 perc

A jakabszállási gépállomás 111 százalékra teljesítette tavaszi idénytervét

i Vid K6/tot Ie

Az április 4-i munkaversenyrendület továbbfokozásának eredményeként Bács-Kiskun megyében már két gépállomás és 50 traktorista túlteljesítette tavaszi idénytervét.

Az egymással párosversenyben dolgozó 30 gépállomás közül a jakabszállási gépállomás dolgozói érték el a legjobb eredményt. A tavaszi terv szerinti 1.320 / 1.320 / normálhold helyett 1.443 / 1.443 / holdon végezték el a tavaszi munkát. Különösen kitűnt a "Béke" brigád, amely a "Sztahanov" brigáddal párosversenyben már 150 százalékra teljesítette tavaszi tervét. A munkaidő minden percét kihasználják, éjjel-nappal, két műszakban dolgoznak, s így a brigád mindent agja túlteljesítette tervét. K. Kiss Imre 191 / 191 /, Földi Bálint 188 / 188 /, Lakatos József 178 / 178 / és Farkas István 110 / 110 / százalékra teljesítette eddig tavaszi idénytervét. /MTI/

Lázár Miklós, a fővárosi tszcs-k legjobb sertésgondozója

i R6/tot/tot K6 Ie, - 1

május 1 tiszteletére versenyre hívta a budapesti tszcs-k sertésgondozóit. Vállalt; a kocáktól 70 napos korban választja le a malacokat. Célul tűzte ki, a malacok választási súlya nem lesz kevesebb 28 / 28 / kilónál. /MTI/

500 holdon ültették el a burgonyát

i R6/tot /tot K 3

április 5-10 között a főváros mezőgazdasági kerületeiben. A lucernával és árpával bevetett terület 138 / 138 / holddal, illetve; 100 / 100 / holddal emelkedett az utóbbi 5 / 5 / napban. /MTI/

S

MTI BELFÖLDI HIREK

4. kiadás 1952 április 15 6 óra 15 perc

Gyakorlati feladatok megoldását igyekeznek elősegíteni a növénytar kutatói is

1 Kő/PV/Hné M1 K 5

Az Országos Természettudományi Múzeum növénytára a városligeti Vajdahunyadvár reneszansz-épületében új, jelentőségéhez méltó hajlékot kapott. De nemcsak a növénytar külső kerete újult meg, megújodott a felszabadulás óta az intézet munkája is. Különösen Paranov professzor, szovjet akadémikusnak az intézetben tett látogatása alkalmával értették meg az intézet kutatói, mi az igazi hivatása a valóban haladó tudomány művelőinek. Azóta még fokozottabban igyekeznek kiépíteni az elmélet és a gyakorlat kapcsolatát végzik

Már eddig is sok jelentős eredményről számolhatnak be. Más tudományos intézmények kutatóival karöltve jól az ország növénytakarójának feltérképezését. A növényföldrajzi térképek többi között feltűntetik, hogy az ország különböző vidékein milyen társulásban fordulnak elő a növények, amiből értékes következtetések vonhatók le, milyen gazdasági növények termesztésére a legalkalmasabb az illető vidék talaja.

Több más kutatóintézettel együtt kísérleteket folytatnak mind a növények, mind az ipari faanyagok /bányafa, talpa, épületfa/ gombakártevőinek leküzdésére. Az intézet kutatóinak a Növényvédelmi Kutatóintézet munkatársaival együtt máris sikerült egy olyan természetes anyagot találni, amely a kísérleti eredmények szerint jó hatással alkalmazható az ugynevezett almavarasodást okozó gomba ellen. Hasonló jó eredménnyel biztat egyik iparifapusztító gomba leküzdésére kikísérletezett védőszer is.

Jelentős segítséget nyújt a növénytar a növényneveléssel foglalkozó kutatóknak is. Sokszor válik szükségessé, hogy valamely kulturnövényt annak vad rokonával keresztezzenek s ezzel a szívósabb vadnövény edzettségét, igénytelenségét, nagyobb szárazságtűrőséget, fagyállóságát stb. át vigyék a kulturnövényre. A növénytar kutatói, akik kitűnő ismerői a növényvilágnak, értékes tanácsokat tudnak adni a kulturnövények vadrokonainak fajtajáról és tulajdonságairól, gyűjtik az ilyen vadfajtákat, sőt maguk is ezekkel keresztezési kísérleteket. /MTI/ végeznek

35 millió korai palántát ültetnek el

1 Ró/Pd/Hné Kő K 4 a Pest. Központi Szőlő, Gyümölcs- és Tröszt-höz tartozó állami gazdaságok. A korai zöldfélék 75 százalékát a fővárosnak szállítják, a többiből pedig a bányavidékek dolgozóit látják el. /MTI/ Zöldsegtérmező

MTI BELFÖLDI HÍREK

B 5. kiadás

1952. április 18.

6 óra 20 perc

Fogászati rendelőintézet létesül a Mészáros-utcában

1 KJ/J. /Jné FT K 3

A dolgozók egészségvédelme érdekében az I. kerületi tanács végrehajtóbizottsága a Mészáros-utca 10 szám alatt fogászati rendelőintézetet létesít. A munkálatok már megkezdődtek, maga az építkezés mintegy 240.000 forintba kerül. Az új fogászati rendelőintézetben kilenc szék lesz, mindegyik külön szobában. Ezenkívül röntgen laboratóriuma lesz és tervbe vették fogtechnikai laboratórium létesítését is. /MTI/

--

A fővárosi bölcsődékben, óvodákban és általános iskolákban 18.000 kilógramm csipkebogyó tea és 9000 kilógramm cukor kerül szétosztásra

1 KJ/Jné/Jné FT K 4

A téli hónapok alatt a napfény és a friss zöld főzelékek hiánya miatt a kisgyermek érzékeny szervezete kifáradt és fogékonyabbá vált a betegségekkel szemben. Ezért /fokozottabban kell gondoskodni vitamin ellátásáról. A Budapesti Városi Tanács egészségügyi osztálya nagy mennyiségű csipkebogyó teát /egy csésze csipkebogyó teában több "C" vitamin van, mint egy citromban/ és hozzá megfelelő mennyiségű osztszét a bölcsődék, óvodák és általános iskolák között. Szétosztásra kerül 18.000 kilógramm csipkebogyó tea és 9000 kilógramm cukor. Ebből már eddig 10.000 kilógramm csipkebogyóteát osztottak szét. /MTI/

ő cukrot

--

A Fővárosi Autóbuszüzem majdnem minden dolgozója résztvesz a százezer kilométeres mozgalomban

1 VT/TI/Jné Tom K 3

A Fővárosi Autóbuszüzem igen szép eredményeket ért el a százezer kilométeres mozgalom kiszélesítésében. A vállalatnál dolgozó gépkocsivezetők közül már majdnem mindenki bekapcsolódott a mozgalomba. Ezzel egyidejűleg mind többen csatlakoznak a Nazarova-mozgalomhoz is. A fővárosban /autobuszok 51 százalékát már szocialista megőrzésre vette át mintegy 650 autóbuszvezető. /MTI/

közlekedő

--

6

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1952. április 15.

6 óra 25 perc

Január óta 18 kisipari termelészövetkezeti fiók nyílt Obudán

1 Im/HM/Jné FT K

A III. kerület lakosságának szinte megelégedésére dolgoznak a kisipari termelészövetkezetek. A meglévő önálló szövetkezetek mellett egyre újabb és újabb kisipari termelő és javító szövetkezeti fiókok nyílnak. Január óta egy szabó, egy üveges, két kelmefestő, egy szijgyártó-nyerges-bőröndős, egy háztartási cikk-készítő, egy üvegfestő, négy cipőjavító, öt fodrász, egy szerszám-gépjavító és egy orvosi műszerjavító / ksz / fiók létesült.

Különösen a Flórián-téri nagy női fodrász ksz fiókot keresik fel előszeretettel. hiszen ehhez még csak hasonló sem volt eddig Obudán.

Még erre a hónapra tervezik egy órajavító szövetkezet és egy körületi fényképészvállalat létesítését, utóbbit a tanács közölségében.

Nagy gondot fordít a III. kerületi tanács Csillaghogy, Békásmegyer kisipari termelészövetkezeteinek fejlesztésére. Még ebben a negyedévben kelmefestő, üveges, fényképész, fodrász szövetkezeti fiókokat állítanak itt fel, a meglévő cipőjavító és fodrász ksz-ok mellé. Ruhanomú javító-vállalatot is kap Csillaghogy, amely megkönnyíti a dolgozó nők munkáját a fohéromú, ágynemű és egyéb ruhafélék átalakításával és megjavításával. /MTI/

Uj kezdeményezés: "Ismerd meg irodagépedot"

1 Kné/TI/Jné Kné K

Janik Gyula főkönyvelő javaslatára új kezdeményezés született a Budapesti Textilnagykereskedelmi Vállalatnál: "Ismerd meg irodagépedot". A kezdeményezés célja, hogy az irodai dolgozók alaposan megismerjék annak az irodagépnek /irógép, számológép, stb./ a szerkezetét, amellyel dolgoznak. Így sokkal gondosabban tudnak vigyázni gépükre és a kisebb hibákat maguk is kijavíthatják.

A vállalat felkérte az Irodagépjavító Vállalatot, hogy annak szakemberei előadáson ismertessék irodai dolgozóikkal az irodagépek szerkezetét. /MTI/

--- S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás

1952. április 15.

6 óra 30 perc

Száz százalékkal több gyermekruha kerül idén tavasszal forgalomba, mint az elmúlt év hasonló időszakában

1 Kné/TI/Jné Kné K 4

Most, 1952. tavaszán a tavalyinál jóval nagyobb mennyiségben és választékban állnak a dolgozók rendelkezésére ruházati cikkek. Száz százalékkal nagyobb lesz a választék férfi sportöltönyök között. Hat új fazonú női lódenkabát között válogathatnak a dolgozó nők állami áruházainkban és ruházati boltjainkban.

Most tavasszal kerülnek először nagyobb mennyiségben forgalomba női ^{z tweed} kabátok, 13-féle szabásban, amelyeket tartosságuk, izléses mintájuk miatt előreláthatólag megkedvelnek a dolgozó nők. Az újfajta lóden és kabátokon kívül 16 újfajta szabású női kabát jelenik meg tavasszal állami kiskereskedelmünkben.

Összesen mintegy 30 százalékkal többfajta szabású női-, férfi-ruha lesz, mint az elmúlt évben.

Több kifogás merült fel a férfi-öltönyök minősége ellen. A ruhaipar dolgozói ebben az évben már túlnyomórészt kiküszöbölték a minőséget lerontó hiányosságokat. Április végén "márkázott" férfi öltönyök kerülnek forgalomba, amelyeket a Férfi-ruhagyár készít. Ezeknek a minősége minden igényt kielégít. Egyelőre a forgalomba kerülő öltönyöknek husz százaléka lesz márkázott, ez az arány egyre emelkedik.

Tavasszal mintegy száz százalékkal több gyermekruha kerül forgalomba, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Gyermeklódenkabátokat, kis öltönyöket, izléses szabású ruhácskákat, szoknyákat vásárolhatnak a dolgozók nagy választékban gyermekeik részére. /MTI/

- - -

Husz kiváló artistaszám az "Artista vizsga" című második magyar plasztikus filmben

1 Hb/Hb/Jné FT K 3

A plasztikus filmgyártás újabb sikerét jelenti, hogy az "Állatkerti séta" után rövidesen befejezik az "Artista vizsga" című plasztikus filmet. Mindkét filmet a közeljövőben mutatják majd be az újjáalakított Földi Filmszínházban, amely a plasztikus filmek otthona lesz. Az "Artista vizsgá"-ban husz kiváló artistaszámot mutatnak be. Szerepel a többi között

/Folyt.köv./

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B S. kiadás

1952. április 15.

6 óra 35 perc

/Husz kiváló artistaszám.....folyt./ 1 Hb/Hb/Jné FT K 3

az öt Balázs légi akrobata, akik közül Balázs Ernót, a Magyar Népköztársasági Erdemérem bronz fokozatával tüntették ki április 4-én, Potaassy, a bűvész, a három Károlyi a gör korcsolyázok, a 6 Sylvia, a légi balettosok és 5 népszerű bohóc, akiket jól ismernek Budapest dolgozói. /MTI/

- - -

Két nagy magyar tájképfestő alkotásait mutatja be kiállítás keretében a Fővárosi Képtár

1 Hb/tot/Jné FT K 3

Képzőművészeinknek kíván segítséget nyújtani a Fővárosi Képtár, amikor két nagy magyar tájképfestő alkotásait kiállítás keretében ismerteti,

A Mészöly Géza kiállítás májusban nyílik meg, a Székesfehérvárott összegyűjtött és bemutatott mintegy 100 festmény kerül a fővárosi közönsége elé.

Junius második felében nyitják meg a magyar tájképfestészet egyik legnagyobb mestere, Mednyánszky László műveiből álló kiállítást. Ennek különös aktualitást nyújt az, hogy a kritikai realizmust oly művészien alkalmazó festőnk 1842-ben, száz esztendővel ezelőtt született.

Mintegy 80 - köztük néhány eddig ismeretlen - alkotását mutatják be ez alkalommal. /MTI/

- - -

116 ezer fát ültettek el Budapesten

1 Ró/Fd/Jné Kó K 3

a "Fák hetén" 40 ezer szuhángot és sorfát, és ötvenezer fasszemétét. /MTI/

- - - S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 9. kiadás

1952. április 15.

6 óra 40 perc

A Csemegé-Édesipari Vállalat dolgozói újfajta nugátos és grillá^{zsos} édesség készítését kezdik meg május 1-ig

1 gyr/TI/Jné Kné K 4

A Csemegé-Édesipari Vállalat dolgozói 119 mázsa cukorkát, 28 mázsa csokoládét, 3 mázsa nugátot, 8 mázsa csokoládéport, 110 mázsa kekszét, 21 hektó likört és 3 mázsa cukrozott málnaszörpöt készítettek eddig terven felül.

A kitűnő eredményt a Róder - mozgalom segítségével érték el: ma már egyetlen száz százalékon alul teljesítő dolgozó sincs az üzemben, s az üzem átlaga 5 százalékkal emelkedett. Az áprilisi 4-1. versenyszakaszban 30 százalékkal emelkedett a sztahanovisták száma. Az üzem dolgozói közül kivált Wisinger Julia sztahanovista, aki a keksz-csomagoló részlegben nemcsak 21 százalékkal emelte teljesítményét, de hat dolgozótársának is átadta munkamódszerét.

Május 1. tiszteletére tovább javítják eddigi eredményeiket. Beállítanak egy új ostyavágógépet, amely nagymértékben emeli majd a termelékenységét. A gépet maguk állították össze roncokból.

A választék emelésére május 1-ig újfajta nugátos és grillá^{zsos} édességek gyártását kezdik meg. /MTI/

.. .

Új traktorosképző tanfolyam nyílt Fácánkert en

1 Vid Gr/Jné K plusz 3

A tolnamégyei Fácánkert egykori földbirtokos kastélyában 23 hallgatóval új női traktorosképző iskola indult. Az ünnepes megnyitón Vadai Mihály, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának helyettes vezetője elmondotta, hogy az előző iskolán részt vett női traktoristák jól megállják helyüket. Így például Varga Vera, aki a dalmandi gépállomáson dolgozik, tizenhét nap alatt 1350 forintot keresett.

Mátyásnak. A megnyitóról udvozoló táviratot küldtek Rákosi.

/MTI/

.. .

g

10. kiadás

1952 április 15.

6 óra 45 perc

5 százalékos önköltségsökkentést értek el a Nasarova mozdalom keretében a ferencvárosi fűtőház dolgozói

Tör

Ta/HM/tot K+4

A ferencvárosi fűtőháznál M. Zányi Ferenc mozdonyfelvigyászó javaslatára a mozdonybrigádok vezetői, a gép felügyeletével megbízott technikai vezetők és a mozdonyfelvigyászók a Nasarova mozdalom keretében naponként közösen átvizsgálják a mozdonyokat és megállapítják az esetleg előforduló hibákat. A gyakori vizsgálat eredményeként a fűtőház mozdonyának csökkent átlag alá a javítási költsége, ami 6.5 százalékos önköltségsökkentést jelentett.

Különösen Szegvári Frigyes sztahanovista mozdonyvezető és brigádja ért el szép eredményt; januárban még 364 forinttal lépték túl az engedélyezett költséget, februárban már 720 forinttal kevesebb költséggel javították ki gépüket, mint az előirányzat és március óta semmi javítási költség nem merült fel, ami havi 1.400 forint megtakarítást jelent. /MTI/

Egy nap alatt több mint 6.000 facsemetét ültettek el a hajdudorogi uttorók

Vid Kő/tot K

Hajdudorogon a múlt héten több mint 400 / 400 / uttoró fiú és lány vidám énekszóval vonult a hátra, ahol fésítést végeztek. Előre megszervezték a brigádokat, mindenki tudta, hogy milyen munkát kell végeznie. Az egyik csoport - vagy 100-an - csak a gödröket ásta, mások az akaccsemetéket hordták, s voltak olyan brigádok, amelyek a gödrök betemetését végezték. Még ellenőrző brigádot is szerveztek, amely átvizsgálta, hol hiányos a gödör betemetése, esetleg hol maradt ki a betemetetlen rész. Az uttorók társadalmi munkájának jó eredménye volt, mert egy nap alatt több mint 6.000 facsemete került a földre. /MTI/

(amely

Ujabb napköziotthonok és bölcsődék könnyítik meg Somogyban a nők fokozottabb bekapcsolódását a termelőmunkába

Vid Kő/tot K

Somogy megyében jelenleg 120 falusi napközi otthon működik. Mire a kapálás és egyéb növényápolási munkák megkezdődnek, újabb 145 napközi otthon nyílik a megye községeiben, illetve tszcs-iben és állami gazdaságaiban, megkönnyítve a nőknek a termelőmunkába való fokozottabb bekapcsolódását. Ezenkívül 6 idényjellegű és egy állandó bölcsőde is nyílik a megyében. /MTI/

5

MTI BELFÖLDI HIREK

11. kiadás 1952. április 15. 9 óra 10 perc

Az általános- és középiskolákban is megemlékeznek Darwin halálának 70. évfordulójáról

& Sr/Jné/Jné FT K 3

Darwin halálának 70. évfordulóján, április 19-én, az iskolákban is megemlékeznek a nagy haladó tudósról. Az általános iskolák felső tagozatában, továbbá a középiskolák osztályaiban az egyik természetismereti órán ismertetik Darwin életét, munkásságát.
/MTI/

- - -

A VI. kerületi általános iskolák VIII. osztályos tanulói közül 392-en jelentkeztek továbbtanulásra. /eddig

1 KJ/Jné/Jné FT K 4

A VI. kerületi tanács oktatási állandó bizottsága a tanév kezdete óta szoros kapcsolatot tart fenn az iskolák pedagógusaival és a szülői munkaközösségekkel. Az állandó bizottság mellett ma már három albizottság működik és azok munkáját mintegy 700 aktív támogatja. Különösen jó munkát végeznek az általános iskolai albizottság és szülői munkaközösségek tagjai. Az elmúlt hónapokban számos családot látogattak meg és a szülők figyelmét felhívták gyermekeik továbbtanulásának jelentőségére. A családlátogatások eredményei a kerület általános iskoláinak VIII. osztályos tanulói közül ezideig 285-en jelentkeztek gimnáziumba, 107-en pedig az ipari technikumokba. Ugyanakkor a szülői munkaközösségek tagjai a kerület iskoláiban patronáló brigádokat szerveztek, ezek vállalták, hogy figyelemmel kísérik a tanulók fejlődését és küzdenek azért, hogy minél többen jelentkezzenek továbbtanulásra. /MTI/

- - -

Megjelent illusztrált kiadásban Gorkij: "Bolondoska Ivanuska" című meséje

k ÁKV Jné FT K

Az Ifjúsági Könyvkiadó megjelentette a nagy szovjet írónak, Gorkijnak, "Bolondoska Ivanuska" című meséjét. Ez a mese a butaság, ügyetlenség és tehetetlenség görbe tükré. Az illusztrációt Kuznyecov és Sigajev szovjet rajzoló készítették. Gorkij meséjét Lányi Sarolta fordította. /MTI/

- - -

M T I . B E L F Ö L D I H I R E K

B 12. kiadás 1952. április 15. 9 óra 10 perc

Béketömbökben békepárok dolgoznak a VI. kerületben

1 KJ/Jné/Jné FT K 3

∟ a béke megvédéséért.

Eredményes, példamutató munkát végeznek a VI. kerületi békebizottságok. A kerületben ma már 200 békebizottság dolgozik. Így például a 16-os körzet békebizottsága öt béke-tömbre osztotta a körzetet. Minden béketömböt békefelelős fog össze, aki a lakóházak békebizottságait hetenként tájékoztatja az elvégzendő feladatokról. Az elmúlt hónapokban a Lenin-körut 73 számú ház békebizottsága faliújságversenyre hívta a körzet valamennyi lakóházát. A versenyben 41 ház békebizottsága vett részt, és a faliújságok beszámoltak a lakók munkájáról. Az elmúlt héten a 16-os körzet békebizottsága elhatározta, hogy tovább szélesíti a felvilágosító munkát. Az elhatározást tett követte. A lakóházakban minden emeleten békepárokat szerveztek, akik naponta keresik fel a lakókat és hívják fel figyelmüket a takarékoság jelentőségére, a tisztaságra és elbeszélgetnek velük a kül- és belpolitikai kérdésekről. Ma már ilyen agitáció folyik a Lenin-körut 75, 93, 94 és 98 számú házakban. A körzet békebizottsága május 1. tiszteletére egész évi agitációs versenyre hívta a kerület valamennyi békebizottságát. /MTI/

- - -

Május 3-án mutatja be az Ifjúsági Színház a "Két találkozás"-t

1 M/tot/Jné FT K 4

∟ nak

Néhány hónappal ezelőtt a Magyar Rádióban mutatták be először Szász Péter: "Két találkozás" című hangjátékát. A fiatal szerző azóta színdarabot is feldolgozott a hangjáték témáját és az új magyar darabot május 3-án mutatja be az Ifjúsági Színház. A "Két találkozás" mondanivalójának középpontjában a békeharc, a fiatalok nemzetközi összefogásának kérdése áll. A próbák előtt bemutatták a színdarab szövegét a DIVSz vezetőségének, s több, hazánkban tartózkodó koreai fiatalnak is. ∟ ának

A darab főbb szerepeit Ilosvay Katalin, Ladomerszky Margit, Rákosi Mária, Csákány László, Gács László, Gálcsiky János, Kemény László; Pataki Jenő, Timár József alakítják, rendező Berényi Gábor. /MTI/

- - -

9

13.

MTI BELFÖLDI HÍREK

B kiadás

1952 április 15

óra 15 perc

Épül-szépül fővárosunk

1 Ho/Jné/Hné Tom K 3

A Fővárosi Tűzhely- és Kályha Karbantartó Vállalat dolgozói számára hamarosan új szerelőcsarnok épül. A szerelőcsarnokot több mint egymillió forintos beruházással építik.

x x x

300.000 forintos költséggel bővítik a Gellórt-szálló mosodáját, ahol a fürdő részére a "Patyolat" Vállalat dolgozói mosnak.

x x x

Rövidesen elkezdik Csillaghegyen a Fő-utca 41 szám alatt lévő kulturház bővítését.

x x x

Új gépjavító főszert építenek a Fővárosi Motor- és Gépjavító Vállalat dolgozóinak a XIV. kerület Erzsébet királynő-ut 106 szám alatt. A munkálatokat a napokban kezdik meg.

x x x

Több mint 400.000 forintos beruházással javítják a Pesthidegkut-Solymári Téglagyár körkemencéjét, ezenkívül irodaépülettel is bővül az üzem.

x x x

Tatarozzák a Váci-utca 62/64 szám alatt lévő Új-városháza épületét. Az újjáépítési munkákat 613.000 forintos beruházással a Fővárosi Építő és Tatarozási Vállalat dolgozói végzik./MTI/

A Posta Központi Járműtelep dolgozói

1 VT/PV/Hné Tom K 3

a Gazda-mozgalom és az anyagtakarókoság keretében 1952 első negyedében összesen mintegy 91.000 forintot megtakarítást értek el.

A megtakarított anyagok felhasználásával lényegesen csökkentik az új anyagok beszerzésére fordított költséget. /MTI/

9

Forgatják az első magyar sporthiradót

i Hb/Hb/Hné FT K 3

A Híradó és Dokumentum Filmgyár tervbe vette, hogy ezután rendszeresen készít sporthiradót. A most készülő sporthiradó a tömegsportmozgalom eseményeivel foglalkozik, mint például: hogyan fejlődnek a legjobb MHK-zékből minőségi sportolók vagy a legbátrabbak sportját, az ejtőernyősök ugrását és edzését és az április végén tartandó országos mezői futóbajnokságot mutatja majd be. A híradó megörökíti az olimpiai előkészületek egy-egy eseményét is, így: az olimpiai válogatott uszók edzését, Németh Imre kalapácsvető olimpiai bajnokot, aki a filmen látható lesz, mint sportoló és mint a Ganz Villanygyár sztahanovista művezetője. /MTI/

Új hangosfilmek az építőanyagipari munkavédelem szolgálatában

i Rné/Rné/Hné Tom K 3

Rövidesen elkészülnek az építőanyagipar részére az új oktató hangosfilmek, amelyek balesetelhárítási és munkavédelmi kérdésekkel foglalkoznak.

A szakszervezet munkavédelmi osztálya az üveg- és a céméntipar üzemeiben tréfas, tanító-jellegű, színes faliújságokat, plakátokat helyez el és színes bruszurákkal hívja fel a dolgozók figyelmét: testi épségének megvédése saját magad és népgazdaságunk érdeke! /MTI/

Az V. kerületi tanács a kerület közlekedésének megjavításáért

i VT/He/Hné Tom K 4

Az V. kerület dolgozóinak régi kívánságát teljesítette a tanács a Ságvári-tér forgalmának közelmúltban történt szabályozásával.

A Ságvári-téren eddig a három utcából érkező különböző járművek irányítás nélkül, sokszor szabálytalanul közlekedtek. Ez számos balesetre adott lehetőséget.

Ma már a Ságvári-téren irányított forgalom van és így sokkal biztonságosabb a közlekedés. A tér közepén - a városzépítés érdekében - virágágyas, zöld területet létesítettek. A tanács máris több köszönőlevelet kapott a dolgozóktól. /MTI/

Lezért

S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 15.kiadás 1952. április 15. 11 óra 10 perc

A Táskaalkatrész és Csattüzem

i Si/Hm/Me SL Ie 4

művezetője, Rádai Géza igen ötletes Gazda-mozgalmi javaslatot tett néhány héttel ezelőtt. A csattokat lemezanyagból vágják ki. Eddig úgy illesztették a vágógépbe a lemezt, hogy annak mintegy 50 százaléka hulladékba került. A művezető új szabási eljárással szorosan egymás mellé illesztette a csattokat, s így ez eddig hulladékba került lemez 40 százaléka t megmentette. Azonban még ezzel sem elégedett meg: a csattok közepéből kieső apró fémdarabokat is hasznosítani akarta. Behajlította a végüket, s apró képakasztó horgokat formált belőlük. A múlt hét végén már 45.000-ik képhorog készült el. /MTI/

A Budapesti Autóvillamossági Felszerelések Gyárának

i Ga/Ga/B/Me SL Ie 3

februárban
dolgozói ez évben megkezdik a négylóerős önindító motorok gyártását. Az önindító motorokból a mintadarabokat már le- gyártották és a tapasztalatok azt mutatják, hogy ezek minősége teljesen egyenértékű az eddig külföldről behozott önindító motoréval. A gyár dolgozói vállalták, hogy május 1-ig ötven darab négylóerős önindító motort készítenek. /MTI/

9/ 52

A pestmegyei állami gazdaságokban

i T Kö/Me Ie 3

szombaton befejezték a tavaszi kalászosok vetését és kedden reggel megkezdték a kukorica vetését. A kukoricát a Szovjetunióban jól bevált módszer szerint, négyzetesen vetik. /MTI/

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1952. április 15.

12 óra 15 perc

Megkezdték az akkord-bélyegzőórák sorozatgyártását az Oragyárban

i Sl/tot/Ma SL Ie 4

Egyes munkadarabok elkészítésének kezdési és befejezési időpontját rögzítő akkord-bélyegzőórákat eddig hazánkban nem gyártottak. Az időpontokat üzeminkben kézzel bélyegezték, de ez nem volt eléggé pontos és nem nyújtott kellő biztonságot a visszaélések megakadályozására.

∠ és
Az Oragyárban az év első hónapjában elkészültek az akkord-bélyegzőórák próbadarabjai/néhány héttel ezelőtt megkezdték az órák szériagyártását. Május elsejéig 250 akkord-bélyegzőórát gyártanak./MTI/

ó V.R.

Két 4. típusu kontrollert készítenek terven felül a diósgyőri óriáskohó részére a Ganz Vezérlőberendezések Gyárának dolgozói

i Fm/IV/Ma SL Ie 3 -2

A Ganz Vezérlőberendezések Gyárának dolgozóai a munkásosztály nemzetközi ünnepére, május 1-re úgy készülnek, hogy a diósgyőri óriáskohóhoz szükséges két darab 4. típusu kontrollert terven felül, április 20-ig legyártják. ∠ V.R.

A gyár nyolctagu szerkesztésű brigádja április 8-án már átadta a műszaki rajzokat a művelőtervezőknek. Szombaton reggel a megmunkáló-üzemek dolgozóai is hozzákezdtek a két controller elkészítéséhez./MTI/

13.000

13.000-en utaztak hajón a Margitszigetre

i Ta/Jné/Ma Ie plusz 4

a köztös munkaszüneti napon. A napfényes, meleg idő a dolgozók ezreit csalta ki a Margitszigetre és a Sziget-utca - Alsó - Margitsziget között közlekedő átkelő hajókon - amelyek közül többet átalakítottak - vasárnap több mint 5000-en, hétfőn csak 8000-en utaztak. /nem C

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás 1952. április 15.

12 óra 45 perc

Hosszulejártú párosversenyek tsz és tsz, község és község között
8 Vid R6/V1 /Ma Kö Ie plusz 4

Balmazújvárosban a "Vörös Csillag" termelőszövetkezet és az ott dolgozó traktorosbrigád egész évi párosversenyre hívta ki a "Lenin" tsz-t és az ott dolgozó traktoros brigádot a nagyobb termés elérése érdekében.

A növénytermelési brigád

Tagjai a traktorosokkal közösen elhatározták, hogy a kalászosok holdankénti termésátlagát időben és jól végzett vetéssel, növény-ápolással, betakarítással jelentősen növelik; például búzából tíz mázsa helyett 14, árpaiból 12 helyett 16, kukoricából 25 mázsa helyett 40 mázsa holdankénti átlagtermést akarnak elérni. Az egész kukoricát négyzetesen vetik. Harminc hold heterozis kukoricájuknál alkalmazzák a pótbeporzást is. Cukorrépa /ből amelynek vetését április 9-re már be is fejezték, négyzerező kapálással 265 mázsa termésátlagot vállaltak holdanként.

A tehénészetben

a jelenlegi 9.5 literes fejési átlagot 11 literre emelik. Még ebben az évben bevezetik a zöld futószalagot. Száz anyajuh után 113 bárányt nevelnek fel. Baromfiállományukat négyszázzal 2500-ra emelik.

A traktoros brigád tagjai

az összes munkákat idejében és jó minőségben végzik el, hogy ezzel is hozzájáruljanak a magasabb termés eléréséhez. Százhatvan holdat géppel aratnak le. A másodvetést tíz nappal az aratás után befejezik. A gyapotot szovjet vetőgéppel vetik és a kapálógéppel gyomtalanítanak.

A két termelőszövetkezet^{zet} és a két traktorosbrigád versenyét tiznaponként értékeli a gépállomás és a tsz versenybizottsága.

Hasonló párosversenyre lépett

két szabolcsmegyei község: Pátroha és Vajo. Pátroha község dolgozó parasztsága többi között vállalta: április 18-ra elkészülnek a burgonya, cukorrépa, napraforgó vetésével, 19-re a rostkender, 20-ra pedig a kukorica magja is a földre kerül. A kukoricát a termelőszövetkezeti csoportok példájára a községek egyénileg dolgozó parasztsága is nagyrészt négyzetesen veti. Az aratást nyolc nap alatt elvégzik. A t. lóhántást, amint lekerült a kalászos a földről, nyomban megkezdik. Másodvetés-területüket 269 hold helyett 600-ra emelték, hogy ezzel is biztosítsák állatállományuknak a takarmánykészletet.

/MTI/

M T I B E Ő F Ő L D I H I R E K

B 18. kiedás

1952. április 15.

13 óra 45 perc

Meggyorsult a vetés Heves megyében

1 Vid Ró /VI/Ma Kö Ie plusz 3

Heves megyében az elmúlt hét végén ^{/s ága} meggyorsult a tavaszi vetés. A megye dolgozó paraszt. /s ága mindent elkövet, hogy lemaradását minél előbb behozza. A tavaszi munkák versenyében különösen a termelészövetkezeti csoportok tűntek ki. Majdnem száz százalékban végeztek a kalászosok vetésével s befejezés előtt áll a cukorrépa, napraforgó vetése is. Sok tsz, és tszcs alkalmazza a vetésnél a szovjet agrotechnikai módszereket. A hevesi járásban például több mint 170 holdon keresztül ^{tszcs} vetették el a jarovizált vetőmagot. A napraforgót sok helyen négyzetesen vetették. A viszneki "Vörös Csillag" tszcs a kalászosok mellett befejezte már a napraforgó, cukorrépa, len, kender és burgonya vetését is.

A községek közül Zaránkon, Nagyfűgeden, Tarnaörsön és Tarnabodon a dolgozó parasztok a kalászosok mellett elvetették a napraforgó kukorica és cukorrépa 50 százalékát.

A tsz-ek, tszcs-k, községek versenyének eredménye, hogy Hevesben a tavaszi kalászosnak 90 százalékát a cukorrépa és napraforgó 35, a burgonya 12 százalékát elvetették, illetve elültették. /MTI/

A földalatti gyorsvasút munkahelyeiről

1 Ta/Fd/Ma FAV Tom Ie 3

teherautókon kívül most már villamosok is szállítják a kiemelt földet. Eddig nyolc munkahelyhez kötötték be a villamosvágányokat: a Bross-tér, Rákóczi-ut, Blaha Lujza-tér, Múzeum-körút, Deák-tér, Kossuth Lajos-tér, Batthyány-tér és a vérmezői munkahely felszínre juttatott földjét szállítják most már villamoskocsik.

A Deák-téri munkahelynél kitermelt földet a régi földalatti vasuton is szállítják. /MTI/

Felhívás az általános iskolák VIII. osztályu tanulóihoz

§ /Ma Ie

Azok a rajzban, festésben, mintázásban tehetséges tanulók, akik képzőművészeti vagy iparművészeti pályára szándékoznak menni, festők, szobrászok, grafikusok, díszletfestők, fényképészek, kerámikusok,

/folyt.köv./

9

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 19. kiadás

1952. április 15.

13 óra 50 perc

/Felhívás az általános iskolák ... folyt./ § /Ma Io

textiltervezők, hordiszművesek, üvegosiszolók, ötvösök akernak lenni, művészi könyvkötést, könyvrestaurálást akernak tanulni, jelentkezzenek személyesen vagy levélben lakcímük megadása mellett a Képző és Iparművészeti Gimnáziumban Budapest, IX., Borók Pál-u 1.sz./MTI/

Négy nappal a vállalt határidő előtt teljesítette tavaszi idénytervét a perkátaai gépállomás

1 Vid Ká/Ma Kő Io plusz 3

A perkátaai gépállomás dolgozói április 4. tiszteltetésére felajánlották, hogy április 15-ig teljesítik a tavaszi idénytervet. A gépállomás négy brigádja párosversenyben dolgozott és a területükhöz tartozó 14 termelőcsoportban a kukorica és a gyapot kivételével minden tavaszi magot elvetettek, elvégezték a gyapotföldök első kultivátorozását. Hogy a kedvezőtlen időjárás okozta kiesést behozzák, két műszakban dolgoztak. Április 11-én este négy nappal a vállalt határidő előtt a perkátaai gépállomás 100 százalékra teljesítette tavaszi idénytervét. A "Béke" brigád, Belogh István vezetésével 146 százalékos teljesítéssel első lett a brigádok közötti versenyben. A gépállomáson már 13 traktoros teljesítette 100 százalékon felül tavaszi idénytervét.

A gépállomás a termelő csoportokkal szoros kapcsolatot tart. A legutóbbi közös megbeszélésen egybehangolták a gyapotvetés időpontját, valamennyi termelőcsoportnál egyidőben kezdik el a vetést és azt egy nap alatt befejezik. A gépállomás minden csoporthoz felelőst jelölt ki, aki ellenőrzi a gyapormag előmelegítését, a gépek fertőtlenítését és a vetést.

A perkátaai gépállomás dolgozói vállalták, hogy május 1-ig 110 százalékra teljesítik a tavaszi idénytervet./MTI/

S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 20. kiadás

1952. április 15.

12 óra 50 perc

A Fűszer és Édességkereskedelmi Központ dolgozói minőségellenőrző laboratóriumot létesítenek május 1. tiszteletére

1 Kné/TI/Ma Kné Ie

A március 9-i versenyszakaszban új kezdeményezés született a Fűszer- és Édességkereskedelmi Központ dolgozói között a jobb, színvonalasabb áruellátás érdekében: a "kulturált kereskedelemért". A kezdeményezés nyomán a Központ bemutatótermet létesített a Sztálin-ut 29 szám alatt, ahol rendszeresen bemutatják új cikkeiket az állami kiskereskedelem képviselőinek, egyben bemutatást adnak, hogy egyes cikkeket milyen arányban szerezzenek be.

A Fűszer- és Édességkereskedelmi Központhoz tartozó valamennyi vállalat kisebb minta-termet rendezett be, ahol a kiskereskedelmi vállalatok rendszeresen megtekinthetik az új cikkeket.

A vállalat dolgozói egyéb segítséget is nyújtanak a kiskereskedelemnek a dolgozók jobb, kulturáltabb áruellátása érdekében: brigádokat alakítottak, amelyek sorra látogatják a körzetükhez tartozó közért-boltokat, népboltokat, szövetkezeti árudákat és ott tanácsokkal segítenek. Az egyik brigád tagja például a győri, soproni és mosonmagyaróvári népboltok és földművesszövetkezeti árudák árusítóit tanította, hogyan kezeljék minél tisztábban az árukat és hogyan rendezzék el izlésesen a kirakatot.

Nagy gondot fordítanak az áru minőségére is. A "kulturált kereskedelemért" kezdeményezés nyomán a központban minőségellenőrző csoportot létesítettek. Ez felülvizsgálja azokat az árukat, amelyek ellen kifogás merült fel a kiskereskedelem részéről, a felülvizsgálát nyomán érintkezésbe lép az iparral és együttesen beszélnek meg, hogyan lehet a minőséget rontó hibákat kiküszöbölni. A minőségi áruellátás fokozott biztosítására a vállalat dolgozói elhatározták, hogy május 1. tiszteletére minőségellenőrző laboratóriumot állítanak fel./MT I/

A bőrkisipari szövetkezetek

1 gyr/TI/Ma Kné Ie plusz 3

az elmúlt évben 10-15 százalékban dolgoztak fel maradóanyagokat. Ebben az évben eddig már 35 százalékra emelték ezt az arányt és az év végéig 50 százalékra fokozzák./MT I/

4

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1952. április 15.

13 óra 55 perc

Időjárásjelentés

& Mk Io A Meteorológiai Intézet jelenti április 15.-én kedden
délben 12 órakor:

Tovább tart a meleg idő

Szárazföldünk nagy részén folytatódik a csendes, száraz időjárás. Az északi vidékeken azonban Skandináviától az Uralig tengeri léghullámok vonulnak és változékonyabb időt okoznak.

Hazánkban hétfőn erős volt a nappali felmelegedés. A hőmérséklet országszerte 24-26 fokig emelkedett. A délutáni órákban növekedett a felhőzet, de csapadékot sehonnan sem jelentettek.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 8.2 fokkal, a légnyomás napi középértéke 3.2 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten kedden 12 órakor a hőmérséklet 24 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, mérsékelten süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: Déli-délutáni felhőképződés. egy-két helyen esetleg kisebb záporosóval, zivattal. Mérsékelt keleti-délkeleti szél. A meleg tovább tart. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szordán reggel 6-9, délben 24-27 fok között. /MTI/

9

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1952. április 15.

14 óra 50 perc

A November 7. Erőmű csehszlovák és magyar dolgozói három héttel a határidő előtt április 12-én befejezték a 3. számú kazán falazását

i Vid /Sl/B /Ma BS Ie plusz 2

Épülő békealkotásunk, a November 7. Erőmű mielőbbi felépítéséért vállalva és küzdenek csehszlovák és magyar dolgozók. A munkásosztály nagy ünnepére is közös felajánlást tettek. Vállalták, hogy május 1-e tiszteletére két héttel a határidő előtt, április 20-ra befejezik a 3-as számú kazán falazását. /csehszlovák

Moravec Frantisek munkavezető irányításával napról-napra, óráról-órára növekedtek a dolgozók termelési eredményei és a vállalt időpontot is egy héttel megelőzve, április 12-én befejezték a kazán falazását.

A munkacsoport tagjai most újabb vállalást tettek. Szavukat adták, hogy május 30. helyett május 1-ig elvégzik a kazán szárítását és a szigetelési munkák rájuk háruló részét. /MTI/

Megnyitották a Leonardo da Vinci emlékkiállítást

t D/B /Ma Li 4

Az Országos Béketanács és az Országos Szépművészeti Múzeum Leonardo da Vinci emlékkiállítást rendezett. A kiállítást a Szépművészeti Múzeumban kedden délután ünnepélyes keretek között nyitotta meg Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettes, az Országos Béketanács főtitkára, a magyar kulturális élet számos kiválóságának jelenlétében.

- A Béke Világtanács kezdeményezésére - mondotta megnyitó beszédében Mihályfi Ernő - a békét szerető emberek száz és százmilliói emlékeznek meg Leonardo da Vinci születésének 500-ik évfordulójáról. Nem véletlen, hogy a haladás kiemelkedő képviselőinek, Victor Hugonak, Gogolynak és Leonardo da Vincinek életművét a béketábor követői érzik és vallják haladó hagyományaiknak. Alkotásaikban, törekvéseikben, állásfoglalásaikban azok találják meg közös példaképeiket, a rájuk való emlékezésből fakadó új erő azoknak közös nevelője, akik az emberiség békés és boldog életéért indított küzdelemre sorakoznak fel. Véletlen lehet-e az, hogy Victor Hugor nem a mai hivatalos Franciaország emlékezett meg és Leonardo da Vincit nem az amerikai bérenc olasz kormány ünnepli, hanem mindkettőt a haladó francia és olasz tömegek és velük együtt az egész haladó emberiség.

/folyt. köv. /

S

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 23. kiadás

1952. április 15.

14 óra 50 perc

Ma

/Megnyitották a Leonardo da Vinci ... folyt./ t D/B/Li 4

tiszteljük, - Leonardo da Vinciben azoknak egyik legnagyobbikát akik hatalmas tehetségüknek egész erejét az emberek jólétének érdekében igyekeztek felhasználni, akik az emberiség békés munkájának lehetőségét igyekeztek biztosítani. Nyedosivin szovjet művészettörténész írja egyik legutóbbi tanulmányában Leonardo da Vinciről, hogy a szovjet nép Leonardo da Vincit saját kora leghaladóbb eszméinek bátor és odaadó harcosaként ismeri és tiszteli, olyannak ismeri őt, aki egész hatalmas értelmével a jövő felé tör, amelyben - bár olykor még nem világosan - de előre látta a szabadság és igazság fénylő és boldog birodalmát. /MTV/ 9

80 százalékkal csökkentették a farepedést a Szegedi Falemezgyárban a Faipari Tudományos Egyesület segítségével

Vid Kn. M/14. K

A Faipari Tudományos Egyesület szegedi csoportjában működő mérnökök, tudósok, kiváló üzemi dolgozók rendszeres segítségét nyújtják a szegedi üzemeknek problémáik megoldásában.

A Szegedi Falemezgyárban sok hulladékot okozott a fa repedése. A dr. Greguss Pál növényteni intézeti igazgató vezetésével működő munkabizottság kimutatta, hogy a repedéseket a fában lévő és a meleg hatására keményítővé változó szénhidrát okozza. Ennek ismeretében most fokozatosan melegítik, majd hűtik a fát és ezzel 80 százalékkal csökkentették a fa repedését.

Jelenleg négy munkabizottság működik az egyesületben. Kettő közülük a Szegedi Falemezgyárban felmerült kérdések megoldásával foglalkozik. Az egyik feladat megszüntetése az üzem szárítóberendezésének kapacitását. Kísérleteket folytatnak, hogy magasabb hőfok mellett, rövidebb idő alatt szárítsák a fát.

Alacsony

Az egyik munkabizottság a Szegedi Falemezgyár 13 üzemi részében bevezetett önálló műhelyelszámolás tapasztalatai alapján hozzásegíti a többi szegedi faipari üzemet is az új elszámolási rendszer bevezetéséhez. /MTI/

Új kezdeményezés a balesetek számának további csökkentésére a pilisi szénbányáknál

Vid Kn. M/14. K

A balesetek számának további csökkentéséért Harmath Rezső, a pilisi szénbányák főaknéza január közepén elhatározta, hogy a bányászokat a munkahely jobb karbantartására ösztönzi, mert ez első feltétele a balesetek elhárításának. Kezdeményezésének jelszavát: "Tekarítsd körleted, nem érhet baleset" szorosán összekötötte a Loy-mozgalommal.

A pilisi bányászok az első negyedévben megkezdték a munkahelyek megtisztítását. Az S-4 bányamezőről néhány nap alatt 80 csille ócska bányafát szállítottak külszínre. Ugyaninnen 15 tonnányi kisvasuti sint, vaslemezt és 26 pályakocsit megtöltő új bányafát szállítottak el az anyagtároló helyekre. A megtisztítás nyomán áprilisban egyetlen baleset sem történt ebben a bányamezőben.

A jelszót magukévá tették a többi műszaki vezetők is. Ennek eredményeként a pilisi szénbányák márciusban már 109,7 százalékra teljesítették tervüket. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás

1952. április 15.

16

óra — perc

A Diósgyőri Gépgyár esztergályosai

t TP /Jné/Ma K

a május 1-i felajánlások teljesítése során kimagasló eredményeket érnek el a gyorsvágás alkalmazásával. Szitai József esztergályos vagontengelyek megmunkálásánál 7 mm-es fogásmélység és 0,5-es előtolás mellett 215 m-es percenkénti vágási sebességet ért el. Hasonló jó eredményt mutatott fel Gothár Lajos esztergályos, aki a vagontengelyek megmunkálásánál 6 mm-es fogásmélység és 3,5-es előtolás alkalmazása mellett 170 méteres percenkénti vágási sebességet ér el. Ez azt jelenti:

L

/MTI/

--

Uj üzletek nyílnak Sztálinvárosban

i Vid Sz/tot/Ma Tom K plusz 2

Sztálinvárosban május 1 előtt több új üzletet nyitnak. A Fő-uti ötemeletes házak üzletsorában már megkezdtek a szerelési munkát, s az asztalosok a faburkolatokat és a kirakatokat készítik. A Butorértékesítő Vállalat a B 2-es számú ötemeletes ház egyik üzlethelyiségébe a butorok egy részét már leszállította és a héten megkezdik az árusítást. Itt nyitják majd meg a város korszerű gyógyszerárát is. /MTI/

A Duna fölött

--

főtartóját

beemelték a Boráros-téri hid

ujabb
egyik/40 tonnás

i Ta/TI /Ma KOM Tom Ni 4

Kedden délután jelentős szakaszához érkezett a Boráros-téri hid építése: az Ady Endre daru a Duna-mély közepén beemelt ^(idén) egy 40 tonnás főtartódarabot és ezzel/újra megindult a szerelési munka. A 24 méter hosszú főtartó vége már 12 méterrel túl van a cölöpökből épített első segédpilléren. Szerdán és csütörtökön még három 40 tonnás főtartót emelnek be, hogy utána gyors ütemben haladjon a vasszerelés. /MTI/

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1952. április

15.

16 óra 20 perc

Ujabb üzemek csatlakoztak a beruházási megtakarítás mozgalmához

8 SL/PV/Mk K plusz 5

A győri Magyar Vagon- és Gépgyár kezdeményezése nyomán újabb üzemek dolgozói határozták el, hogy a munka jobb megszervezésével, munkaeszközök, gépek jobb kihasználásával megtakarítást érnek el beruházási keretükből.

A Kőbányai Vas- és Acélöntöde

1,080.000 forintot takarít meg az ezévi beruházásra szánt összegből. A többi között két edzőkemence helyett csak egyet építenek ebben az évben, mert annak jó kihasználásával biztosítani tudják a terv teljesítését. Hasonlóképpen csak egy lágyítókemencét építenek a tervbe vett két kemence helyett.

A Fémáru- és Szerszámgyár

360.000 forintot ajánlott fel beruházási keretéből. Egyedül a melegüzemi csarnok és szerűbb építésével 40.000 forintot takarítanak meg.

Az ez évre tervezett raktár építése helyett egy eredetileg lebontásra szánt helyiséget alakítanak át raktárrá, ami 150.000 forintos beruházást tesz feleslegessé.

A Fogaskerékgyár

a meglévő furógépek jobb kihasználásával öt furógép beszerzését teszi nélkülözhetővé, de feleslegessé válik egy radiálfuró gép beszerzése is, mert a munkát másfajta furógépen is el tudják végezni.

A gyár dolgozói 432.000 forintot takarítanak meg beruházási keretükből.

A Ganz Kapcsolók és Készülékek Gyára

1,470.000 forintot takarít meg a munka és szerűbb megszervezésével, a gépek jobb kihasználásával többek között feleslegessé válik egy 435.000 forint értékű karusszelesztarga és egy 432.000 forint értékű csucesztarga beszerzése.

A magnezitgyár 751.000, a Magyar Adócsőgyár 560.000, a gyöngyösi váltó- és Kitérőgyár 549.000, az Elektronos Készülékek- és Mérőműszerek Gyára 478.000, a Starter Akkumulátorgyár 69.000 forintot ajánlott fel az ez évben előirányzott beruházási összegből. /MTI/

✓

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 28. kiadás

1952. április 15.

17 óra 05 perc

Leonardo da Vinci-émlékbeszéd.

M/tot/Mk Ni

Alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátunk /
Kardos Tibor egyetemi tanárnak a ma esti Leonardo da Vinci-ünnepségen
elmondandó beszédét. Keretet később adunk. /részleteket
LCL.

xxx

§ Mk M Bn

Amikor a Béke Világtanács az elmúlt év őszén elhatározta többek között Leonardo da Vincinek, a nagy olasz gondolkodónak, művészek és tudósok megünneplését, aki a történeti források szerint ma ötszáz éve született meg egy kis firenzei környéki faluban, akkor az vezette, hogy ez a megemlékezés elmélyíti a népek közötti igaz barátságát, a közös haladó hagyományok szellemében. A korról, amely Leonardot létrehozta, azt írja Engels: "Ez volt a legnagyobb haladó irányú forradalom, amelyet az emberiség addig átélt... Oly kor volt ez, amelynek óriásokra volt szüksége és óriásokat is nemzett, a gondolkodás, szenvedély és jellem, a sokoldalúság és tudás óriásait". A között a néhány férfiu között, akiket Engels megnevez, méltán áll elsőnek éppen ő: "Leonardo da Vinci nemcsak nagy festő volt - írja -, hanem matematikus, mechanikus és mérnök is. A fizika különféle ágait fontos felfedezésekkel gazdagította". Hozzátehetjük, hogy a XV. század legjelentékenyebb olasz prózaírója is volt.

Mi ma a béke^{védő} szocializmus s a kardesörtető imperializmus szembenállásának idején élünk. Amíg a szocializmus a tudományt, irodalmat és művészetet az emberiség diadalmas jövőjének legnagyobb eszközévé teszi, a pusztuló kapitalizmus a tudományt elszakítja a nép, az emberiség szolgálatától s ellenkezőleg ezek pusztulásának eszközévé szeretné változtatni, hogy elháríthassa a kapitalizmus kikerülhetetlen sorsát. Ez a haladó kapitalizmus arra buzdít, hogy a tudós szakítson el minden kapcsolatot a tudományt megteremtő alapelvekkel, hogy az így létrejövő elvtelen rész tudományokat kedvére felhasználhassa. Ez a rothadó kapitalizmus a művészeteket önmaga hűtükörképeként az elméleti és érzelmi zavar kifejezőjévé avatja, bátorítja szövetségesét, a miszticizmust és a babona minden nemét, a filozófiai reménytelenség és salto mortale-k minden fajtáját, az individualizmust, amely könnyörtelen és önző, amelyet Gorkij joggal nevezett állatnak.

/folyt.köv./

R.

/Leonardo da Vinci-émlékeszéd: ...1.folyt./ § Mk M Bn

Mi ma mindezen okoknál fogva sokszorosan érezzük, hogy Leonardo da Vinci művészetben és tudományban egyaránt a haladás hőse, a sokoldalú teremtő ember, aki szerves kapcsolatban áll jelenünkkel. S ugyanígy gondolkozunk a korról, amely létrehozta őt. Egy szovjet kutató írta az elmúlt évben: "Napjainkban a renaissancának mint forradalmi korszaknak értékelése különös eszmei, politikai jelentőségre tesz szert, mert éppen a legutóbbi években a kapitalista országok reakciós történései, elsősorban az angolok és amerikaiak rohamra indultak a renaissance kora ellen, amelyről rosszul álcázott gyűlölettel írnak. A burzsoázia jelenkori kiszolgálói szolgálai készséggel mocskolják be saját osztályuknak hősi múltját és arról álmodoznak, hogy kitörlik az emberi emlékezetből az előttük gyűlöletes "forradalom" szót. Azt szeretnék bizonyítani, hogy a renaissance korszakát nem a forradalom, minden középkori fogalom törése jellemezte, hanem az eszmék fokozatos és szinte észrevétlen változása s állítólag ez nem is hozott magával semmi elvileg újat! Az angol-amerikai reakciósokat és tudós cinkosokat lenyűgözi a borzalom, ha forradalomról hallanak, amely a kapitalista rendszert fenyegeti". Ezért van az, hogy a "korunkbeli reakciós történések nagy igyekezettel sikkasztják el a renaissance korának forradalmi lényegét".

Leonardo da Vinci személyiségének, gigászi méreteinek értelmezéséhez és korának magyarázatához nem lesz szükségtelen nagyjából felsorolni, hogy a szaktudományok különféle ágai szerint mi mindent vetett fel, hozott létre, vagy vitt tovább az olasz renaissancának az a kétségtelenül legnagyobb alakja.

A festészetben ő teremtette meg a fény és árnyék ellentétével és átmeneteivel való ábrázolást, tudományosan megalapozta a távlat alkalmazását, keresztülvitte a geometrikus szerkesztés elvét. Tökéletességre emelte a mozgás, az emberi indulatok és jellemek ábrázolását. Létrehozta a karikatúrát és tanulmányrajzot, mint képzőművészeti műfajokat. Mint író megteremtette az olasz nyelvű és a stílus követelményeivel fellépő természettudományos prózát, stilisztikai célból tanulmányozta a jelentéstant, a nyelvtan szerkezetét. A természettudományban kizárólagos elvő tette a tapasztalati módszert. Felismerte a természeti törvényt és annak matematikai formulával való ábrázolását. Axióma-szerű megjegyzésekben és tudományos levezetésekben egyaránt meglátta és kifejtette a szakadatlan mozgásnak, változásnak, halálnak és születésnek egyetemes elvét. Az életet, mint égési folyamatot fogta fel, a táplálkozást és a táplálék átalakítását, az anyagserét az élet feltételének tekintette. /folyt.köv./

/Leonardo da Vinci-émlékbeszéd.....2.folyt./ § Mk M Bn

Elmélyítette a vérkeringés ismeretét és megállapította törvényszerűségeit. Megalapította az anatómia tudományát. Felismerte a magasabbrendű állati s az emberi szervezet szerkezeti azonosságát, felismerte, hogy az emberi szem camera obscuraként működik és tisztázta a látás törvényszerűségeit. Kísérleteket végzett állatokon egyes testrészek átültetésére és az állatok tulajdonságainak megváltoztatására. Felismerte a Föld történetének több szakaszát, a geológiát, mint folyamatot ábrázolta. Méltatta a víz eróziós erejét, leírta a tenger áramlásának, hullámzásának törvényszerűségeit. Felismerte a tengerek párolgásának összefüggését az esővel, a víz körforgását. Mint csillagász tanulmányozta a hold mozgását, a Földet, mint fényt visszaverő égitestet értelmezte. Szembeszállt a Nap mozgásáról szóló és akkor uralkodó téves hiedelmekkel. Felismerte éppen a Hold vizsgálatával kapcsolatban a csillagászati távcső szükségességét, megtervezte minden részletében helyesen a csillagászati távcsövet, sőt azokat a gépeket is, amelyek segítségével elő lehet állítani nagy csillagászati távcsövek lencséit. Vallotta a testek tehetetlenségét, a gravitáció örök elvét, tanulmányozta a magnetikus vonzást, megállapította a súrlódás törvényszerűségeit, lezögezte a láthatatlan sugárzás tételét, az általános hullám-elmélet alapelveit. Felismerte a szinkép elemeit, megállapította a fényvisszaverődés törvényszerűségeit. Megállapította, hogy a fény és a hang terjedési sebessége között óriási különbség van. Mint hadimérnök feltalálta az automatikus gyutacsot, az azóta meghonosodott hosszú lövedékeket és azokra irányzékot alkalmazott, megszerkesztette az első robbanó golyókat, felismerte a tűzérési szórás elméletét és védekező hadviselés céljából igyekezett gyakorlatba is átültetni. Megszerkesztette a zárt harcokocsi. Felvetette a vízzel való elárasztás ötletét a török betörések ellen. Jelentős mértékben hozzájárult a várostervezésnek, mint tudománynak megalapításához. Megteremtette a kulturmérnöki tudományt. Lefektette a csatornázás, folyószabályozás, mocsárlecsapolás, tervszerű öntözés modern elveit. Kísérleteket ... végzett nagy területek termékenységtételére. Természetesen ennek előfeltétele volt a geometria mély ismerete, amelyben több azóta ismert tételt ő látott meg először. A hidraulikának, mint tudománynak ő a megalapítója. Ő szerkesztette az első nedvességmérőt, barométert, fénymérőt, gyorsaságmérőt és készüléket az emberi erő mérésére. Tervezett önmozgású szekert, az áttételes gépek hosszú sorát szerkesztette meg, köztük hidraulikus lyukasztó és hengerosztó gépeket, hidraulikus szivattyút és általában szivattyús kutakat, megtervezte az első automatikus szövőszéket, pénzverő gépeket készített, vizsgálatokat végzett a gőz hajtóerejéről, készített buvár szerkezetet, uszó bójával és légpalackkal, felismerte és lerajzolta a hajócsavar elvét, tervezett mechanikus hangszereket, haragot és hegedűt. Mint építész a statika nagymestere.

/folyt. köv. /

/Leonardo da Vinci-émlékbeszéd..... 3. folyt./ § Mk N Bn

Mi vezette ezt a hősi alakot, aki példaköpe a renaissance egyetemes emberének, a teremtő embernek? Leonardo a megismerést mindig egybekötötte az alkotással. A renaissance művészi világának az a tétje, hogy a művész térjen vissza a természethez, a művész utánozza a természetet, a művész versenyezzen a természettel és győzze le, Leonardónál válik kézzelfogható valósággá. Leonardo da Vinci éltető ereje a megismert természet. Leonardo nyíltan kijelenti, "hogy a világ egyetemes szépségét" akarja visszaadni.

Leonardo materializmusa alapvető. Az anyag végtelen gazdagságát és nagyszerűségét vizsgálja és az is ábrázolásának célja.

Az elemi erők átjárják a művészt, ábrázolásának realizmusa az anyag-elvűsögen nyugszik. De nem tükrözi az anyagi valóságot, hanem válogat: a lényegeset, a jellemzőt emeli ki, mintegy a törvényszerűt; a természetet és embert zárt egységben ábrázolja, az embert mintegy a természet produktumának mutatja. Ábrázolpi tudja a szakadatlan változást a jellemző mozzanatok megragadásával, azáltal, hogy vulkánt mutat be a kitörés pillanatában, özönvizet, embert rajzol amint rázudul a víz, fákat amint meghajtja a szél, mozgások sorozatát vázolja filmszerűen, rohanó, ágaskodó, leomló lovakkal, gosztsokkal, a testek hajlásával, a kéz izgalmával, érzelmekben, indulatokban elmerülő emberi arcok ellentéteivel és átmeneteivel.

A művész nemcsak magába gyűjtötte - mint a természetet keresztül rohanó víz - a természet erőit, hanem pontosan ismeri lényeges vonásait, amelyeket így el tud különíteni a lényegtelenektől; tudja törvényszerűségeit és azoknak segítségével szerkeszt új természetet. Leonardonak meg kellett teremtenie a természettudomány ágainak egész sorát ahhoz, hogy helyesen alkotthasson. Leonardonak a művésznak nagysága alkotása egyetlen mozzanatát tekintve sem szakítható el a tudóstól és a végső alapelvek kutatójától.

A gyakorlatnak és elméletnek ilyen mély kölcsönhatása ebben a korban senkinél nem tapasztalható.

Ez a biztos és derűs elme nemcsak az ujkori technika, tudomány és művészet uttörője és a XVIII. századi materializmus előfutára, hanem mindettől elválaszthatatlanul azok közé tartozik, akik a dialektika történetében is emlékezetes helyet foglalnak el. Azok a megjegyzések, amelyeket a szakadatlan mozgásról, ellentétekben való áramlásról, az élet, illetve élőlények átalakulásáról, szakadatlan haláláról és újjászületéséről mondott, azt mutatják, hogy túl volt a nagy görög természetfilozófusok ösztönös dialektikáján, nagyjából megelőzte a XVIII. század mechanikus materializmusát és egy-két ponton azon is túllátott. /folyt. köv./

/Leonardo da Vinci-emlékbeszéd....4.folyt./ § Mk M Bn

A legtovább biológiai természetű fejtegetéseiben jutott, ahol már nem csupán mechanikus mozgást lát, hanem anyagcserét, halmazállapot-változást.

Leonardo alkotásának kulcsát akkor adja kezünkbe, amikor így kiált fel: "Nem tudok betelni azzal, hogy szolgáljak!" Ez a kijelentés olyan embertől, akinél függetlenebbet nem ismert a renaissance története, ha a belső szabadságot tekintjük, csak egyet jelölhet: az emberiség szolgálatát. Alapvető vonása művészetének, hogy át tudott lépni azon a sablonos témakörön, amelyet az udvari szolgálat, vagy egyházi megrendelők előírtak számára. Leonardo művészi alkotása szakadatlan fejlődésen megy keresztül s egyre jobban a lényeges felé tart. Tematikája is egyre hitebb kifejezése belső fejlődésének. Fiatalkori műveiben a konvenciót az ábrázolás emberi mélységével játssza ki: alakjait emberi viszonylatokba állítja. Az emberi természet leghatalmasabb törvényei szorítják háttérbe a tematika vallásos, vagy udvari hagyományait. Az embernek és természetnek együttábrázolása, az ember belefoglalása a hangulatot adó természeti keretbe, szerves része a leonardói ábrázolásnak. A természet törvényeinek fenséges nyugalma érezzük képein.

Hogy mennyire Leonardo legszemélyesebb megnyilvánulási formájáról van szó, a Mona Lisa mutatja. Leonardo legbensőbb művészi törekvéseit juttatja érvényre benne. A finom női arc hihetetlen derűje kiszakíthatatlan a sejtelmes sziklák és vizek háttéréből. Itt érezzük csak igazán Leonardo tudatosságát, amikor a legkeményebb elem, a szikla szilárdsága és a legváltozóbb, legalakulóbb, legbizonytalanabb elem, az elomló víz csillogása közé helyezi ezt a reánk és a végtelenbe néző, tündöklő arcot. Az őselemek ellentéte és harmóniája egyetlen zárt egység az emberi arccal.

Az a Leonardo, aki a halak uszását, a madarak röptetését, a víz gyűrűzését, a tűzhányók kitörését, a szélhajtotta fákat ábrázolt, aki a geológiai korszakok óriási folyamatát, a biológiai változásokat, az emberi izmok anatómiáját kutatta, alapvetően akkor fejezte ki nem vágyait, de önmagát, amikor érzésekkel és szenvedélyekkel mozgatta meg az emberi testet és különösképpen az arcot. Ezért áll Leonardo lényéhez oly közel az elveszett nagyszerű "Anghiari-i csata", amelyet csak vázlataiból és másolatokból ismerünk és ezért főműve az "Utolsó vacsora".

/folyt.köv./

L.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 33. kiadás

1952. április 15.

17 óra 55 perc

/Leonardo da Vinci-émlékbeszéd...5.folyt./ § Mk M Bn

Az olasz polgárság még hősi, forradalmi korszakát élte, mikor Leonardo élt és alkotott. Bizonyos elmozdulás már történt a gazdasági életben, a társadalmi életben és a kulturában is, a török riasztó terjeszkedése összezugorította a levantei kereskedelmet, elterelte a kereskedelmi utakat, csökkent a piac az olasz ipar termékei számára, a bankválságok megtörték a firenzei korai kapitalizmust s az olasz polgárság vállalkozó szelleme sem volt már a régi.

A fejedelmi udvarokban és a vagyonos polgárság körében a forradalmi hagyományok még éltek. Kritikai szellem uralkodott, amely erős egyházellenességben mutatkozott, pártolta a szabadgondolkodást, világias életörömet hirdetett és az ember teremtőerejét. Michelangelo és Leonardo élete egyetlen harc azokkal az ugynevezett mecénásokkal, akiktől anyagilag függtek. Nem mintha Leonardo nem látná, hogy a történeti fejlődés az abszolút monarchia felé visz. Amikor Franciaországba távozott, ezt választotta menekvésül, ott remélhette nagy tervei megvalósulását. Állásfoglalása töretlen, irodalomban, nyelvésben, vallomásaiban és tetteiben a nép mellett tart ki. Az udvari költők finomkodásait nem állhatta. Ugyanekkor grammatikai és nyelvi tanulmányokat folytatott, amelyek a népi nyelv irodalmi nyelvvé emelésében döntően játszottak szerepet.

Leonardo félreérthetetlenül állástfoglalt nemcsak az életet élő nemességel szemben, de a feudális és polgári rablás minden formájával szemben. Egész s or meséjében száll szembe a népi kizsákmányolásával. /os szem-is szem

A legélesebbek és legszámosabbak Leonardonak az egyházzal, babonárral és vallásról tett kijelentései. A burzsoá történetírás tehetetlenül állott Leonardo e megnyilatkozásai előtt. De nyilatkozhatott-e másként Leonardo, aki hatalmas, immanens egységben látta a világot, aki szerint a testben a lélek számára külön hely nincs, aki irtózott minden misztikától, minden metafizikától, aki csak anyagot, mozgást, erőt ismert? aki Jézust embernek ábrázolta és mint emberről írt róla? Leonardo az egyház magatartását üzletnek tekinti a tömeg becsapására.

Leonardo, amikor arról beszél, hogy nem tud betelni a szolgálattal, az emberiségről beszél; a haladásról. Oriási egyéniségének egyik legmegragadóbb vonása, hogy nem volt az az elfoglaltság, amit félbe ne szakított volna, ha alkalom nyílt rá, hogy folyót szabályozzon, mocsarat csapoljon le, terméketlen vidékek öntözéséről készítsen terveket.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1952. április 15.

18 óra

perc

/Leonardo da Vinci-emlékbeszéd...6.folyt./ § Mk M Bn

A Milano környéki folyószabályozás, a Val Di Chiana mocsarainak lecsapolása, a firenzei csatorna, a pontini mocsarak kiszéritésének terve, a Loire vidékének termékenyítését célzó javaslat Leonardo emberi nagyságát hirdeti. Leonardo az olasz polgári értelmiség forradalmi ágának legnagyobb képviselője, kora problémáiból indult ki, de alkotóereje a messze jövőbe vitte. A legnemesebb emberek egyike volt. Kristálytisza, derült és hatalmas alkotó, nem egy földrészt, de világokat fedezett föl. Az a világ azonban, amely felé utat mutatott, ahol boldogan kifejtette volna egész erejét, csak a szocializmusban következhetik be. Ezért különös szeretettel ünnepeljük őt születésének ötszázadik évfordulóján. /MTI/

A Magyar Acélárugyár

k SL/PV/Mk K
dolgozó 1,100.000 forint értékű áruval teljesítik túl második negyedévi tervüket. Tervük túlteljesítésével többek között 30 tonna gépalkatrészt adnak terven felül a földalatti gyorsvasút részére, bányáink dolgozóinak munkáját pedig ezer terven felüli fejtőnyárs készítésével könnyítik meg. /MTI/

A Magyar Tudományos Akadémia Földrajzi Bizottsága

MTH & Pz/Mk M K
április 18.-án délután 5 órakor a közgazdaságtudományi egyetemen /IX.Dimitrov-tér 8. XIII.terem/ előadást rendez, amelyen Boros Ádám, a Gyógynövénykutató Intézet igazgatója tart beszámolót "A növényta-
karó kutatásának földrajzi jelentősége" címmel. /MTI/

Az Állami Könyvterjesztő Vállalat

k AKV & B/Mk M Ni
Sztálin-ut 45. szám alatti kulturközpontjában április 17.-én, csütörtökön délután 6 órakor Lukács Ernőné, a Művelt Nép. Könyvkiadó igazgatója tart előadást "Az ismeretterjesztő könyvek népünk nevelésében" címmel. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B35. kiadás

1952 április 15 18 óra — perc

A diósgyőri 114.9, az ózdi nagyolvasztómű 100.2 százalékra teljesítette április 14-i tervét

i Vid Iv/Jné/Hné Ni + 2

A diósgyőri és az ózdi nagyolvasztó dolgozóinak versenyében április 14-én, kedden a diósgyőriek megtartották első helyüket. Napi tervéket 114.9 százalékra teljesítették. A kohók közötti versenyben az I-es kohó 116.6 százalékos napi termelésével maga mögött hagyta a 113.2 százalékra dolgozó II-es kohót.

Az ózdi nagyolvasztómű eredménye: 100.2 százalék. Április 14-én kezdte meg működését az átépített II-es számú "Április 4" kohó is, amely 144.3 százalékra termelt./MTI/

Szerkesztőség figyelmébe !

K/Hné/K Mai B 22-es kiadásunk második hírében /Megnyitották a Leonardo da Vinci emlékkiállítást/ a második bekezdés negyedik mondatát /Véletlen lehet-e az stb./ a bekezdés végéig, kérjük mellőzni és helyette pótlásként az alábbi szöveget adjuk

A háberus uszítóknak nincsenek nagy írók és nincsenek nagy művészeik. A nagy szellemek, a jelen és a múlt nagy szellemei a béke táborában vannak. Véletlen lehet-e az, hogy Viktor Hugó megünneplését nem a mai hivatalos Franciaország és a Leonardo da Vinciről való megemlékezést nem az olasz kormány, hanem a legszőleesebb népi tömegek kezdeményezték és Leonardo da Vincit az olasz néppel együtt az egész haladó emberiség ünnepli.

A "Magyar-Szovjet Barátság "

k EM § B Hné M K

című kópzőművészeti kiállítást a nagy öröklődésre való tekintettel egy héttel meghosszabbították. A kiállítás április 22-ig naponta 10-től este 8 óráig tekinthető meg az Ernst Múzeumban /Nagy mező-utca 8./ /MTI/

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás

1952. április 15.

12 óra 15 perc

▲ Népművészeti Intézet

k NI & B/Mk M K

Április 19.-én délután fél 3 -kor népitánc bemutatót rendez a Főváros Operettszínházban. A bemutatón műsorra kerül a karcagi csárdás és a szatmárkörítői fergeteg, eredeti formájában és különböző koreográfusok feldolgozásában. A bemutatót 20.-án ankét követi, amelyen a népitáncmozgalom művészeti vezetői, a megyei tanácsok, a fővárosi tanács és a szakszervezetek képviselői megvitatják a népitánc-feldolgozás problémáit. /MTI/

Az ujszegedi Kender és Lenszövőgyár dolgozói csatlakoznak a Győri Vagongyár kezdeményezéséhez: 363.000 forintot takarítanak meg a beruházásokból

Vid Mk Kné K

Az ujszegedi Kender és Lenszövőgyár dolgozói is csatlakoztak a Győri Vagongyár kezdeményezéséhez. Felajánlásukban a többi között a következőket írják:

„A beruházási tervek átvizsgálása után megállapítottuk, hogy az 1952-re ^{számunkra} biztosított 858.000 forintból 363.000 forintot visszajuttathatunk.

A megtakarításokat a következő módon kívánjuk elérni: 305.000 forint értékben kaptunk engedélyt új klímaberendezés létesítésére. Erről 1954-ig lemondunk és régi berendezésünk fokozott karbantartásával biztosítjuk üzemünk légnedvesítését, ezzel lehetővé tesszük, hogy az országban egy olyan üzemet szerezjenek fel klímaberendezéssel, ahol ez eddig egyáltalán nem volt.

gondosabb karbantartással lehetővé tették az ujszegedi Kender- és Lenszövőgyár dolgozói még 83.000 forint értékű beruházás megtakarítását. /MTI/

K.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás 1952. április 15. 19óra 5 perc

Leonardo da Vinci emlékünnepe a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében

Kj/HM/PE K

Leonardo da Vinci, a kiváló olasz művész és tudós születésének ötszázadik évfordulója alkalmából az Országos Béketanács, a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége kedden délután emlékünnepelet rendezett a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Az ünnepségen megjelent Dobi István, a minisztertanács elnöke, Szabó István altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, Jánosi Ferenc, a népművelési miniszter első helyettese, Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettes, az Országos Békebizottság főtitkára, Lukács György Kossuth-díjas akadémikus, a Béke Világtanács tagja, Rusznyák István Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Csók István kétszeres Kossuth-díjas festőművész, Bernáth Aurél Kossuth-díjas festőművész, Ligeti Lajos Kossuth-díjas akadémikus, a Tudományos Akadémia alelnöke, Benke Valéria, az Országos Béketanács titkára, valamint politikai és művészeti életünk számos kiválósága.

Bernáth Aurél Kossuth-díjas festőművész megnyitója után Kardos Tibor, az Eötvös Loránd Tudományegyetem olasz nyelv- és irodalom-tanára tartotta meg beszédét. /Kardos Tibor beszédét korábbi kiadásunkban ismertettük./ /MTI/

Turkeván a lucerna és a vöröshere kivételével az összes aprómagvakat elvetették

vid K6/PE N1

Turkeve termelőszövetkezeti városban a termelőszövetkezetek 37 brigádja és 339 tagja - köztük 223 DISZ ifju - vállalta május 1. tiszteletére, hogy határidő előtt végez a vetéssel. Szövetkezet szövetkezettel, brigád brigáddal versenyzett, hogy mielőbb teljesítse felajánlását. A gépállomás traktorosai is segítségükre siettek. A lelkes versenyben kedden délig a lucerna és a vöröshere kivételével a város termelőszövetkezetei az összes aprómagvakat elvetették. Most már teljes erővel a kukoricát vetik, valamennyit négyzetesen. 262 holdon már ezt a munkát is befejezték. A "Gerő Ernő" és a "Vas Zoltán" tsz szerdán reggel megkezdte a rizs vetését. A "Vas Zoltán" tsz vállalta, hogy április 20.-ra a kukorica, április 25.-re pedig a rizs vetésével is végez. /MTI/

V

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás

1952 április 15

20 óra 35 perc

Vidéken is megkezdődnek a magyar filmhetek

k MOKÉP § B/Hné K

Budapest után vidéken is megkezdődnek a magyar filmhetek ünnepei. Április 17-én Szegeden és Debrecenben rendeznek ünnepélyes megnyitó előadást. A bemutatókon mindenütt részt vesznek a filmek alkotói, művészei. Szegeden a "Vadvizország" körül bemutatásra, itt dr. Homoki Nagy István, a film Kossuth-díjas alkotója vesz részt az előadáson. Debrecenben Gertler Viktor rendező és Szentirmai Éva, a film női főszereplőjének részvételével az "Útközlet békében" című filmet mutatják be. Ugyancsak április 17-én két vidéki városunkban rendeznek ünnepi ankétot. Szolnokon a "Tűzkeresztség"-et, Miskolcon pedig az "Útközlet békében" című filmet vitatja meg a közönség a film alkotó művészeivel./MTI/

Megkezdte munkáját Gáti-bányán a második Magyarországon .. dolgozó szovjet Donbász-kombájn

Szil/PE/Hné K Nemrég futótűzként terjedt el a hír Mátranovákön: a mátranovái Gáti-bánya szovjet Donbász-kombájn kap. Az üzem műszaki vezetői tüstén megkezdtek az előkészületeket s az eddig kézi erővel fejtett 50 méteres frontfejtésen megteremtették a feltételeket a kombájn sikeres munkájához.

A fejtési munkahely előkészítésével párhuzamosan dolgoztak a szerelők, rohammunkával szerelték fel a kábeleket és egyéb vezetékeket, hogy mielőbb munkába állhasson a szovjet gép. Huszár Miklós géplakatos önként 32 órát dolgozott egyfolytában, hogy időben elkészüljenek a felszereléssel. Mindvégig együtt dolgozott vele Kiss Ferenc főszereplő és az 57 éves Forgó József vájár.

Önfeláldozó munkájuk meghozta eredményét. Hétfőn leszállították a kombájn a frontfejtésre az önkéntes munkások és kedden délelőtt bekötötték a vezetékeket. Befejezték a kaparószalag kipróbálását, még egyszer próbára tették a vezetékek üzemképességét és délután fél 3 -kor László András magyar kombájnvezető irányításával megkezdte munkáját Gáti-bánya ötven méteres frontján a második hazánkban dolgozó Donbász-kombájn.

A front bányászai a kombájn segítségével egyelőre napi 40 vagon, a közeljövőben pedig napi 60 vagon szenet tudnak termelni. A szovjet gép kezelését az üzem három kiváló vájárja: Ecset Ferenc, Fodor Károly és Farkas Tibor a mindennapi termelő munkában fogja meg-
/tamolni László Andrástól./MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 39. kiadás

1952 április 15

20 óra 45 perc

A Rákosi Mátyás Művek ifjununkásai megünnepelték a spanyol ifjuság napját

t Si-Bo-VT/Fd/Hnó Ni

A Rákosi Mátyás Vas- és Féművek ifjununkásainak küldöttei gyűltek össze április 14-én a Fémű kulturtermében, hogy meghallgassák Francesco Moranino, DIVSz titkár ünnepi beszédét a dicsőséges spanyol köztársaság kikiáltásának 21. évfordulója, a spanyol ifjuság napja alkalmából.

A DIVSz titkár elmondotta, hogy a fiatalok világszerte testvéri szolidaritással ünneplik meg április 14-ét. A spanyol ifjuság elszánt akarattal; rendíthetetlenül harcol a gyárakban, a falvakban, az iskolákban a népeinyomó uralom ellen a békéért, a szabadságért. Tiltakozó sztrájkokkal, tüntetésekkel, békedemonstrációkkal fejezi ki szilárd akaratát a házája szabadságának kivívásáért folyó harcban. A 15 éves Franco rendszer nem tudta megtörni a spanyol nép hősi elszántságát. A kommunista párt vezetésével mind erőteljesebben bontakozik ki a nép elszánt harca.

/a rendszer ellen.

Ennek a harcnak egyik dicső harcosa Lopez Raimundo, aki egyik vezetője a spanyol nép hatalmas erejét megmutató nagy sztrájkoknak. A spanyol nép tudja, hogy csak a gyilkos Franco-rendszer megdöntésével nyerheti ismét vissza szabadságát. A spanyol ifjuság is tudja ezt s minden erejével harcol. Ezért indította meg a spanyol nép szabadságának hóhéra, Franco a kiméletlen hajszt Lopez Raimundo és társai ellen. A világ becsületes dolgozói táviratok, tiltakozások ezreiben követelik Raimundo és társai szabadonbocsátását s a legerélyesebben tiltakoznak az amerikai imperialisták parancsára. Indított hajsza ellen. A világ dolgozói előtt az a feladat áll - mondotta - , hogy testvéri összefogással, szolidaritással Lopez Raimundot és hős társait, akiket

parancsára a spanyol fasiszták

az amerikai imperialisták meg akarnak gyilkolni.

/mentsék meg
Befejezésül felhívta a magyar fiatalokat, hogy Lopez Raimundo iránti szolidaritásukat fejezzék ki azzal is, hogy fokozott mértékben kiveszik részüket a szocializmus építéséért vívott harcból, amelynek minden egyes sikere egyuttal a spanyol nép és a spanyol ifjuság hősi harcát is segíti.

/Kézek

Francesco Moranino szavait feszülten figyelte a nagygyűlés ifju hallgatósága. Ökölboszorultak a... amikor a spanyol nép szabadságharcát vörbefojtó fasiszta gyilkosokról és azok imperialista gazdáiról beszólt a szónok, és kitörő lelkesedéssel, zúgó tapssal fogadták a spanyol ifjuság legjobbainak békeharcáról szóló híroket.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás

1952 április 15

2.0óra 50 perc

/A Rákosi Mátyás Művek ifjuncákai...folyt/ t Si-Bc-VT/Fd/Hnó Ni

"Harcolunk a békéért! Megvédjük a békét!" - harsogta ütemesen a Rákosi Művek fiatalága. Hosszasan éltették Sztálint, Rákosi Mátyást és a spanyol nép legelső harcosát, Dolores Ibarrurít.

Ezután Kari József, a Fömmü párttitkára emelkedett színpadra.

- A vér még sem száradt Beloiannisz gyilkosainak kezéből - mondotta - s az amerikai imperialisták máris újabb gyilkosságra mozgósítják spanyol hősrlegényeiket. Most a hős spanyol ifjuncák, Lope Raimundo és társai életére törnek.

"Vesszen Truman! Vesszen Frauco!" - zugott a felháborodás. Kari József így folytatta:

- A magyar nép legjobbjai a Rákosi zászlóaljban - min a nemzetközi brigád harcosai - vörös küzelmekben pecsételték meg a magyart és a spanyol nép szóttóphetetlen barátságát. Most a jobb és a többtermelés az a fegyver, amivel nemcsak a spanyol népet, de az egész békéfrontot erősíthetjük.

Ezután az ifjuság nevében ifju Töröcsik József sztahanovista gémtisztító szólalt fel. Megfogadta, hogy harmadik negyedévi tervét május 1-re befejezi - válaszul Lopez Raimundo fogvatartóinak.

A nagygyűlés végül tiltakozó táviratot fogadott el, amelyet a Rákosi Művek fiataljai elküldenek a DIVSz titkárságának azonnal a köréssel, hogy továbbítsák Spanyolországba. A táviratban követelik Lopez Raimundo és hős társai szabadonbocsátását. /MTI/

Helsreigazítás

SL/Fd/Hnó Ni

Mai B 35-ös kiadásunk első hírének /A diósgyőri 114.9, az ózdi...stb/ első mondatában a keltezőst kérjük a következőképen helyesbíteni:...április 14-én, h ö t f ö n ...

MTI BELFOLDI HIREK

B 41. kiadás

1952 április 15

21 ór 45 perc

Bányüzemeink dolgozói is csatlakoznak a beruházásmegtakarítási mozgalomhoz

8 SL/He/Hné BS NI

A győri Magyar Vagon és Gépgyár példáját követve bányüzemeink is egymásután jelentik, hogy évi beruházási keretüket felülvizsgálva, a munka észszerű megszervezésével jelentős összegeket adnak vissza nagy békealkotásaink mielőbbi felépítéséhez.

A déregi szénbányászati tröszt 4,343.000 forintot ajánlott fel beruházási keretéből.

Az ózdi szénbányászati tröszt 1,163.000 forintot bocsát népgazdaságunk rendelkezésére évi beruházási keretéből, 300.000 forint megtakarítást érnek el egyedül azzal a módosítással, hogy a kerülővágat építésénél döngölt betont használnak a téglafalazás helyett.

A borsodi széntrösztnél az épületek egyszerűbb kivitelezésével és más módosítások segítségével 1,702.000 forintot takarít meg az évi beruházásra szánt összegből.

delgozói/
Petőfi-bánya /1,187.000 forint megtakarításba:
tett vállalat. /MTI/

Időjárásjelentés

8 Hné/Hné NI A Meteorológiai Intézet jelenti április 15-én, kedden 21 órakor:

egyre
Nyugat-Európában a több helyen lépnek fel helyi jellegű záporok, zivatarok, sőt ma délután már Németországból is jelentettek esőt.

Hazánkban kedden is folytatódott a meleg, csendes időjárás. A hőmérséklet országszerte 25-26 fokig emelkedett. A déli-délutáni órákban megszaporodott a felhőzet, de esőt sem észleltek.

Budapesten kedden 21 órakor a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: déli-délutáni felhőképződés egy-két helyen esetleg kisebb záporokkal, zivatarokkal. Némi kelet-délkeleti szél. A meleg idő tovább tart.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre szerda reggel: 8-10, délelőtt 25-27 fok között. /TI/

Vége.